

torul nu-și poate disciplina cele o mie de tentații simultane. Dan Herdan a apărut de data aceasta indecis, mișcându-se între aproximații. Agata Nicolau și Sandu Simionică au mers fiecare, cu destul aplomb, pe drumuri paralele, care — paradoxul talentului — s-au întâlnit totuși citeodată.

Adriana Popovici și-a lucrat foarte scurtă apariție cu o aplicație de bună calitate, încercînd mereu mici acorduri noi. Iosif Buibaș și Constantin Guțu au

cîntat poate excesiv pe o singură coardă, dar au făcut-o cu reală participare.

Cu atîtea demarcații speciale, e firesc că spectacolul s-a oprit înainte de a-și atinge ținta. Nu se poate ști cu cît înainte; poate că era foarte aproape, în clipele ultimelor asamblări și finisaje. Oricum, rămîne cel mai coerent dintre spectacolele văzute în ultima vreme la Teatrul din Constanța.

Ileana Popovici

Cluj

„FEMEIA ÎNDĂRĂTNICĂ” de W. Shakespeare

Închipuți-vă că, mergînd la teatru, personajele îmbrăcate în fastuoase costume de epocă vă întîmpină încă de la intrare, vă rețin cîteva minute în hol — unde, pe o estradă, cîntă și declamă — și că vă conduc apoi pînă în sala de spectacole, grijulii să vă găsească locurile și stingînd, una cîte una, luminile...

Convenția este acceptată fără reticență, cu zîmbet deloc malițios, chiar de la bun început. Scena elisabetană a fost reconstituită la dimensiunile și posibilitățile zilelor noastre, și un spectacol cu piesa Femeia îndărătnică în asemenea montare depășește evenimentul unei simple premiere prin verva sa.

Montat la Naționalul clujean, spectacolul (regia Victor Tudor Poșă; scenografia Th. Ciube) își propune a fi un „spectacol total”. Estrada ridicată la intrare, cu binecunoscuta inscripție The Globe, oferă un prolog original prin cîteva texte shakespearceene inteligent îmbinate, între care al cincizecizidoinlea sonet și „monologul către actori” al lui Hamlet. Aici publicul asistă în picioare, întocmai ca spectatorul de un penny din sala The Globe sau Essex House, primind programe de sală cu autografele interpretilor.

Cortina este deschisă și decorul vizibil de la intrare: două platforme cu un fun-

dal de pînă în centru, pe care apare inscripția ce definește locul și timpul acțiunii. Decorul lipsește, așa cum a lipsit și la prima reprezentare a piesei, acum patru sute de ani. De o parte și de altă a platformei stau două căruțe, binecunoscutele „căruțe cu paie”, încărcate cu lăzi de costume, recuzită, decoruri. Locul acțiunii e platforma care se prelungește în proscaenium, iar marginile scenei devin spații convenționale, unde actorul care părăsește acțiunea se odihnește, își reface machiajul, își aranjează ținuta... Pînă și suflerul, îmbrăcat în haină lungă, de catifea, apare cu textul în față, lingă „scena în scenă”, străduindu-se să-și îndeplinească misiunea, dar devenind implicit, personaj al comediei. Eroii piesei intră din culise, din sală, din căruțe, din cele mai neașteptate locuri, salutînd cu condescendență pe spectatori, strîngîndu-le mîna sau rugîndu-i să aibă grijă de pălărie și de spadă, pe care le lasă, dezinvolt, pe marginea lojei.

Petruchio (Gheorghe M. Nufescu) are o intrare triumfală prin ușa din fund străbătînd întreaga sală în zornăitul pîntenilor, însoțit de Grumio (Gheorghe Radu), a cărui partitură comică are drept sorginte „commedia dell’arte”. Monologul final al Catarinei (Melania Ursu) se adresează direct publicului, devenind astfel

Meľania Ursu (Catarina) și Gh. M. Nujescu (Petruchio)

un dialog viu și intim între interpret și spectator, ca, de altfel, toate monologurile și aparteurile comediei. Complicitatea aceasta generează un comic succulent, mai ales că gestul creează un nou subtext. Rostind „Femeie, pleacă-ți fruntea! În pacea căsnăciei! Bărbatul să se urce pe treptele domniei! Când el îți zice «vino!», în loc să-l dușmănești, / Întreabă-l blind. — Stăpîne, te-ascult: ce-mi poruncești?» — ochiada și un gest discret ne demonstrează că supusa Catarina nu a renunțat definitiv la personalitatea ei.

Unitatea spectacolului nu se destramă pe parcursul acțiunii și consecvența întregului colectiv merită o notă de caldă apreciere, începînd de la Ana Maria Dominic (Bianca), George Gherasim (Baptista), Alexandru Munte (Gremio), Viorel Comănică (Lucrețiu), Dorel Vișan (Tra-

nio), Ion Marian (Biondello), Ionel Banu (Hortensio), pînă la Gheorghe Cosma, Octavian Teuca, Vera Mărgineanu, Eugen Nagy, Octavian Lăluț, Gheorghe Jurca, cu mai mari sau mai mici contribuții în acțiune.

Fără îndoială că spectacolul trebuie cizelat prin contactul direct cu publicul, așa cum de altfel a fost gîndit, pentru că încălrecătura prea mare de poante are, uneori, un rezultat invers decît cel scontat: de asemenea, partitura unor personaje rămîne mai la suprafață, accentul fiind pus în unele cazuri pe aspectul exterior al interpreților, dar fantezia debordantă a întregului spectacol este remarcabilă și poate constitui o modalitate a prezentării comediei shakespearice, ari,

Mihai Crișan